

Erzincan'lı Köylülerin Amerikan Rüyası!

Kadir GÜNAYDIN

Jeoloji Mühendisi

Gazetelerde "25 milyon dolarlık ikna bütçesi", "İliç'lilerin tuttuğu altın oldu" "Amerikan Rüyası" başlıklarıyla yer alan haberler kamu oyunun ilgisini çekti.

Bergama köylülerinin direnişinin yarattığı duyarlılık atmosferinde, İliç Çöpler Köyü'nde yaşananlar dikkat çekiciydi. ABD-Kanada ortaklı Anatolia Minerals, Türkiye'de 1996'dan beri maden aramalarını sürdürüyor. Olasılıkla Türkiye'yi yakından tanıyan ve maden rezervleri konusunda ön bilgilere sahip, uluslar bir arası tekel grubunun uzantısı.Şirketin ismi bile, salt Türkiye amaçlı kurulduğu izlenimi uyandırıyor.

Anatolia Minerals, Türkiye'deki faaliyetlerini Çukurdere Madencilik aracılığıyla yürütüyor. Çukurdere Madencilik'in sürdürdüğü arama çalışmaları ve rezerv tespit aşamalarında, 600 sondaj kuyusu açıldığı belirtilmektedir. 2000 yılında İliç, Çöpler Köyü bölgesinde altın bulunduğunu saptayan şirket; rezerv durumu ve ekonomik değerinin kesinleşmesi ardından işletme hazırlıklarına başlar.

Altıncı şirket, özellikle Bergama Köylülerinin direnişinden çıkardığı derslerle; adımlarını başından sağlam atmaya başlar. Yerel halkın ve ayakbağı olabilecek etkili kişilerin olası tepkilerini engellemek için; Amerika'da ikna gezileri düzenlenir. Özellikle köylüler "Amerikan Cennetini" yerinde görerek ,kendi köylerinin de cennet gibi olacağına! ikna edileceklerdir.

İlk adımda köyün ileri gelenleri, sonra Erzincan İli ve İliç'in yönetici kadroları, İl Milletvekilleri, Ticaret ve Sanayi Odası Başkanları, İl Özel İdaresi Başkanı, Madencilik Dairesinden iki uzman ve iki yerel gazeteci ekipler halinde birer haftalık Amerika gezisine götürülür. Beş yıldızlı otellerde konuk edilen Erzincan'lılar; maden ocaklarında da uzmanlar eşliğinde gezdirilerek "teknik bilgilendirme" yapılmış; her şeyin çok güzel olacağına inandırılmaya çalışılmışlardır.

Uzmanlık ve özel eğitim gerektiren gerektirdiği için konuyu bilmeyen; jeoloji-jeokimya ve madencilik bilgisi bulunmayan insanlara, altın işletmesinde ortaya çıkabilecek riskler nasıl anlatılabilir? "Amerikan

Rüyası" izletilerek mi? Bu insanlarımızla alay etmek değil mi? Köylülüğün saflığını, cahil bırakılmışlığını kullanarak ellerindekini kapmaya çalışmak değil mi? Kuşa bak diyerek çocuğun elindeki şekeri alma yönteminin Amerikancasıdır yapılan. Köylülere Amerikan kuşlarını göstererek, topraklarındaki altınları uçurmaya çalışma uyanıklığının Amerikancası !

Bu yüksek konukseverlik! yüklü geziye katılanlardan herhangi bir köylünün, başka zaman turistik gezi amacıyla Amerika vizesi için baş vurduğunu; hatta vizeyi de alıp Newyork Sokaklarında dolaşmaya başladığını hayal edelim. Başlarına neler geleceğini, her aşamada ne tür davranışlarla karşılaşacağını kestirebilmek hiç kimse için zor değildir.

İki gezi arasındaki farklı uygulamayı doğuran, çok açıktır ki satın alma ve çıkar elde etme ilişkisidir. Bu örnekte de görüldüğü gibi, kapitalizmin maksimum kar için her yolu deneme, her şeyi metalaştırma isteği insan merkezli sosyal projelerin ötesinde bir nesnellik olarak karşımıza çıkmaktadır.

Altıncı şirket temsilcileri ayrıca cazip fiyatlarla köylülerin tüm tarlalarını satın alıyor; köyü mevcut yerinden 4 km uzağa taşıyarak, herkese dubleks ve modern donanımlı evler yapma sözü veriyor. Tarlalarının ellerinden alınması ve olasılıkla borçlandırılacakları yeni evlerine bağımlılıkları nedeniyle; ellerindeki tek olanak olan işlerini kaybetmemeye koşullanmış olarak yaşayacaklardır.Madenci şirketin planlarını iyi yaptığı anlaşılıyor!

Altıncı şirket temsilcilerini bu kadar ince hesaplara zorlayan asıl faktör, **kuşkusuz Bergama Köylülerinin kararlı direnişleri** olmuştur. Benzer sorunları Erzincan'da da yaşamamak için, önceden önlem alma yoluna gitmişlerdir.Bu yüzden 25 milyon dolarlık "ikna bütçesini" kolaylıkla harcayabilmişlerdir.

Erzincan köylüleri, daha başlangıçta kendilerine sunulan olanakların (rüşvetin!); gerçekte Bergama köylülerinin hediyesi olduğunu umarz fark ederler ve kendi başlarına gelebilecek sorunlara hazırlıklı olurlar.